

خیزش اعتراضی مردم، چشم اندازها و سیاست ما

هیئت سیاسی - اجرائی حزب چپ ایران

خیزش اعتراضی مردم،

چشم اندازها و سیاست ما

خیزش اعتراضی آبان ۹۸ با فراگیر شدن آن در ۲۹ استان و بیش از ۱۵۰ شهر، گام بلندی در روند مبارزات مردم علیه جمهوری اسلامی و گذار از آن و ادامه‌ی قدرتمندتر و فراگیرتر خیزش دی‌ماه ۹۶ بود. خیزشی با ترکیب گروه‌های اجتماعی گسترده‌تر. که با سرکوب عریان حکومت مواجه گشت و به مصافی نابرابر با نیروهای مسلح حکومت کشیده شد. صدها تن از جمله ده‌ها کودک و نوجوان که مستقیماً بر سر و تن‌شان شلیک شده‌است، جان باختند و هزاران تن دیگر بازداشت و زندانی شدند. جمهوری اسلامی با قطع اینترنت، بسیج نیروهای نظامی، انتظامی و امنیتی خود و برقراری حکومت نظامی اعلام نشده، حتی با استفاده از تانک و ادوات سنگین جنگی در مناطقی از خوزستان، به مقابله با معترضان برخاست. خامنه‌ای شخصاً فرمان تیر صادر کرد و فرماندهی حمله به مردم را به عهده گرفت و به «جنگ» با مردم رفت. حسن روحانی و دولت «اعتدال» او به طور کامل با ولایت فقیه در سرکوب خونین اعتراضات همراهی کرد.

چهل سال تبعیض، بی عدالتی و فساد نهادینه در تار و پود جمهوری اسلامی، برای بخش مهمی از مردم کشور غیر قابل تحمل شده‌است. افزایش ناگهانی و سرسام‌آور بهای بنزین، جرقه‌ای بود که بر انبار باروت نارضایتی مردم زده شد. نقطه‌ی آغاز اعتراضات سراسری مردم، به مسائل اقتصادی برمی‌گشت، اما به سرعت سیاسی شد و به شکل مقابله با حکومت جمهوری اسلامی درآمد و نوک تیز خشم مردم، راس هرم قدرت و فرمانده سرکوب خونین اعتراضات، خامنه‌ای را نشانه گرفت.

مشخصه‌های برجسته‌ی خیزش مردم

از نظر ما خیزش اعتراضی مردم:

- ساختار شکن، رادیکال و گسترده بود؛

- خودانگیخته بود، اما هم چون اعتراضات مشابه، معترضان از طریق شبکه‌های اجتماعی در ارتباط با یکدیگر بودند. از این رو نیز، قطع کامل اینترنت و دیگر کانال‌های ارتباطی از جمله تدابیر اولیه برای تقابل با آن بود؛

- علیه نظام حاکم بود و نشانی از فرهنگ و شعائر مذهبی در شعارهای معترضان مشاهده نشد. گرایش به سکولاریسم در آن نمود پررنگی داشت؛

- برآمد تهیدستان، گروه‌های به حاشیه رانده شده و بخشی از لایه‌های میانی جامعه بود؛

- حاشیه‌ی شهرها، شهرک‌ها و مناطق کارگری و فقیرنشین شهرها را به حرکت در آورد؛

- نیروهای جوان را به شکل بسیار چشم‌گیری به خیابان‌ها آورد. حضور زنان پررنگ بود؛

- دانشجویان را در تعدادی از دانشگاه‌ها به تحرک درآورد؛

- همبستگی بین مناطق ملی و قومی را با خیزش سراسری مردم تقویت کرد.

رابطه‌ی حکومت و مردم

خیزش اعتراضی آبان‌ماه اگرچه هزینه‌ی زیادی برای مردم داشت، اما در توازن قوای جامعه، حکومت تضعیف و مردم تقویت گردیدند. حکومت کوشید صدای معترضان را در نطفه خفه کند. ولی، میان بخش بزرگی از جامعه و حتی در صفوف حکومت و نیز در سطح جهانی، این صدا طنین انداخت. ابعاد این اعتراضات و گستردگی آن نشان داد که بخشی از پایگاه سنتی حکومت نیز به مخالفت با آن برخاسته‌است.

سرکوب‌گران با کاربرد قهر و تخریب اماکن تلاش کردند که مبارزات مردم به خشونت کشیده شود تا آن را دستاویز کشتار تظاهرکنندگان قرار دهند و کشور را به صحنه‌ی جنگی تبدیل کنند، که در آن کسانی پیروز میدان هستند که نیروی ضدمردمی سرکوب و سلاح برتری دارند.

تأثیر در درون حکومت

خیزش اعتراضی مردم پایه‌های حکومت را لرزاند. حکومتی که با بحران مشروعیت، بحران کارآمدی، نارضایتی گسترده‌ی مردم و تحریم‌های فلج‌کننده‌ی اقتصادی روبرو است، قادر نیست بر بحران‌هایش غلبه کند. در چنین وضعیتی افزایش سه برابری قیمت بنزین و سرکوب اعتراضات به حق مردم، نارضایتی را به‌درون حکومت برد و زمینه را برای اعتراض و فاصله‌گیری بخشی از نیروهای حامی نظام فراهم آورد.

تداوم اعتراضات مدنی مردم، می‌تواند در درون حکومت‌های اقتدارگرا شکاف ایجاد کند و قدرت مقابله‌ی آن‌ها را تضعیف نماید. انکاء به سرنیزه، در تداوم خود به فرسودگی نیروی سرکوب می‌انجامد. بدنه‌ی نیروهای نظامی و انتظامی جزو همین مردم هستند. همشهری، همسایه و یا خویشاوند کسانی هستند که به خیابان‌ها آمده‌اند یا دست به اعتصاب زده‌اند و جلو چشمشان به قتل می‌رسند.

واکنش نیروهای سیاسی

وسعت اعتراضات، ترکیب بازداشت شدگان، فیلم‌ها، تصاویر صحنه‌های زنده از اعتراضات و لیست بلند قربانیان جوان و نوجوان، جایی برای تبلیغات رهبران رژیم باقی نگذاشت. فراکسیون «امید» در مجلس بعد از حکم خامنه‌ای، طرح دو فوریتی خود را پس گرفت و با تمکین به فرمان ولی فقیه، در مقابل کشتار مردم سکوت کرد. خاتمی موضع خامنه‌ای را ستود. بخشی از اصلاح‌طلبان بدون اشاره به نقش ولی فقیه، خواهان شنیدن صدای مردم و همدردی با آن‌ها شدند. میرحسین موسوی قاطعانه کشتار را محکوم و ولی فقیه، خامنه‌ای را مسئول آن دانست.

اپوزیسیون چپ، سکولار و دمکرات حمایت قاطع خود را از اعتراضات مردم اعلام کرد و علیه جمهوری اسلامی و رهبر آن علی خامنه‌ای موضع روشن گرفت. این نیرو، وسیع‌ترین بخش اپوزیسیون جمهوری اسلامی را در برمی‌گیرد، در بزنگاه‌هایی مثل اعتراضات اخیر به انحاء مختلف به حرکت در می‌آید، در اقصی نقاط جهان تظاهرات برگزار می‌کند. اما به دلیل پراکندگی تأثیر درخور خود را ندارد.

چشم‌اندازها

افزایش بهای بنزین، مشکل خزانه‌ی خالی جمهوری اسلامی را حل نخواهد کرد. اقدام به افزایش بهای بنزین سه ماه قبل از انتخابات، نشانه‌ی وضعیت بحرانی و استیصال حکومت است. بدون دلارهای حاصل از فروش نفت، علاوه بر هزینه‌های کلان

داخلی، تعهدات جمهوری اسلامی به اسد در سوریه و حزب الله در لبنان و دیگران هم قابل تأمین نخواهند بود. این وضعیت، موقعیت رژیم را در داخل و در منطقه تضعیف خواهد کرد.

خیزش مردم سرکوب شد، اما زمینه‌های اعتراضات آنان کماکان پابرجا است. خشم فروخورده‌ی مردم، نه تنها از بین نرفته‌است، بلکه شدیدتر نیز شده است و دیر نیست که در بزنگاهی دیگر سر برآورد و هم چون امروز، به سراسر کشور گسترش یابد. هر چند زمان آن قابل پیش‌بینی نیست، اما جامعه‌ای که با انبوهی از خواسته‌های بی پاسخ رو در رو است و هر خواست و مطالبه‌ی حتی صنفی نیز با قهر و زندان پاسخ می‌گیرد، همواره آبستن خیزش‌های اعتراضی است.

انتخابات مجلس شورای اسلامی فرصتی برای حکومت است که تلاش کند که از آن برای گذر از التهاب جامعه بعد از مقابله با خیزش مردم استفاده کند و شرایط را عادی جلوه دهد و مردم را با بازی انتخابات سرگرم کند. این امر با تلاش بخشی از اصلاح طلبان و نیروهای متمایل به آنان در صفوف اپوزیسیون برای دعوت مردم به ادامه‌ی شرکت بی حاصل در انتخابات دیگری در جمهوری اسلامی، می‌تواند فضا را به نفع سرکوبگران مردم تغییر دهد. اپوزیسیون جمهوریخواه و مدافع دموکراسی باید در مقابل این سیاست بایستد. انتخاباتی غیرآزاد و به شدت مهندسی شده که بر روی اجساد قربانیان جوان و نوجوان خیزش اخیر برقرار شود، تنها در خدمت آدمکشان جمهوری اسلامی خواهد بود.

موضوع دیگر، امکان سازش سران حکومت با دولت آمریکاست که یک چشمه از آن در تبادل زندانیان دو طرف عملی شد. این امر راز سکوت دولت آمریکا در قبال کشتار مردم در اعتراضات اخیر را هم برملا ساخت. جمهوری اسلامی در تنگنای کنونی خود ممکن است با دادن امتیازات جدید به دولت ترامپ، وارد مذاکره با آمریکا شود. اما در عین تأکید بر ضرورت مذاکره بدون پیش شرط بین جمهوری اسلامی و دولت آمریکا، معتقدیم که این امر بدون عقب نشینی حکومت در برابر اعتراضات گسترده و جاری مردم، تغییر اساسی در حل بحران‌های دامنگیر جامعه نخواهد داد.

سیاست ما

وظیفه ما تقویت نقش و تأثیر نیروی چپ در عرصه سیاسی کشور از طریق توانمند سازی نیروهای متشکل چپ، همکاری و اتحاد در صفوف آن، ایجاد ارتباط ارگانیک با پایگاه اجتماعی آن در جامعه است. ما با تأکید بر تقویت اراده‌ی مردم که در خیزش آبان‌ماه برای ایجاد تغییرات اساسی به نمایش درآمد، بر توانمندسازی جامعه‌ی مدنی، سازمانیابی گروه‌های اجتماعی و ارتباط نزدیک با جنبش‌های اجتماعی اعم از کارگری، زنان، دانشجویان، ملی و قومی و هر جنبش تبعیض ستیز دیگر را، در سرلوحه فعالیت‌های عملی و تبلیغی خود قرار داده و با استفاده از تمامی مجاری ارتباط جمعی تلاش خواهیم کرد که با تأکید بر شکل‌گیری تشکل‌های مدنی و سازمانیابی گروه‌های اجتماعی و پیوند آن‌ها با یکدیگر، به عنوان یک شبکه‌ی سراسری، فعالان این جنبش‌ها را به اقدام عملی در این عرصه ترغیب نمائیم.

ما براین باوریم که برای موفقیت هر برآمد بزرگ، باید اعتراضات مردم محدود به خیابان نماند. ضروری ست با طرح شعارها و خواست‌های مشترک، افشار و طبقات وسیع‌تری را به اعتراضات جلب نمود و خیزش مردم با اعتصابات گسترده در بخش‌های مختلف جامعه و نافرمانی مدنی شهروندان در محیط کار و زندگی همراه شود. هم‌سو و هم‌زمان شدن اشکال مختلف اعتراضات مدنی می‌تواند رژیم را به تسلیم وادارد و امکان‌گذار از آن را فراهم آورد. ما در جهت ایجاد چنین شرائطی تلاش می‌کنیم.

یکی از ضعف‌های بزرگ جنبش اعتراضی فقدان یک نیروی توانمند برای ارائه‌ی یک آلترناتیو قابل اتکا برای جنبش آزادیخواهانه‌ی مردم ایران است. برآمد متحد و هم‌سوی اپوزیسیون جمهوریخواه، سکولار و دمکرات در سپهر سیاسی کشور، بسیار حیاتی است. اهمیت دارد همه‌ی جریان‌های سیاسی که در مبارزه با جمهوری اسلامی، خواستار گذر از آن و بر استقرار جمهوری سکولار و دمکرات برآمده از رای مردم تأکید دارند، برای همراهی، هماهنگی و عمل مشترک متحد شوند. ایجاد ثقل نیرومندی از جمهوریخواهان ضرورت‌گذار از جمهوری اسلامی و استقرار دموکراسی و عدالت اجتماعی است.

هم‌چنین، ما ایجاد کمیته‌های اقدام میان ایرانیان ساکن در هر نقطه از جهان، برای هماهنگی اقدامات هموطنان در خارج از کشور برای ابراز همبستگی و پشتیبانی با مردم و شرکت جمعی در دفاع از مطالبات و مبارزات آنان را یک وظیفه‌ی مبرم و ضروری می‌دانیم. پیشبرد مشاوره و گفتگو در راستای رسیدن به همراهی میان نیروهای مختلف در شرایطی نظیر روزهای اخیر، مؤثر و کارساز است.

باید از تجربه‌ی جنبش اخیر آموخت، برای چنین شرائطی در آینده آماده بود. تدابیری اندیشید که حکومت قادر نباشد دست به جنایاتی هم چون سرکوب خونین اخیر بزند. با تقویت همگرایی و اتحاد در صفوف اپوزیسیون و گسترش ارتباطات بین‌المللی با مجامع مدافع حقوق بشر، چتر حمایتی گسترده‌ای را در پشتیبانی از مبارزات مردم ایران ایجاد کرد.

ما با تأکید بر تحریم انتخابات نمایشی مجلس شورای اسلامی، برآمد گسترده‌ی اپوزیسیون علیه شرکت در انتخابات را، گامی در جهت مقابله با تلاش‌های سران جمهوری اسلامی برای عادی جلوه دادن شرائط بعد از سرکوب خیزش اعتراضی مردم

می‌دانیم و از نیروها و جریان‌های سیاسی که از اعمال اراده‌ی آزادانه‌ی مردم دفاع می‌کنند، دعوت می‌کنیم با نه به انتخابات نمایشی، اعتراض خود علیه رژیم را پر صدا تر نمایند و خواستار برگزاری انتخابات آزاد برای تشکیل مجلس موسسان و تدوین قانون اساسی جدید شوند.

باید با اعلام همدردی با خانواده‌های جانبختگان اعتراضات آبان‌ماه، همبستگی خود را با آنها و تمامی کسانی که هزار هزار در اقصی نقاط کشور بازداشت شده‌اند و زیر شکنجه‌ی دژخیمان رژیم قرار دارند، اعلام کنیم. وظیفه‌ی همه‌ی ماست زندانیان سیاسی را تنها نگذاریم. آنها تاوان حق طلبی ملت خود را می‌پردازند. می‌بایست با تمام توان به یاری خانواده‌ی جانبختگان و زندانیان سیاسی شتافت و نگذاشت به فراموشی سپرده شوند. همه‌ی هموطنان، سازمان‌ها و نهادهای مدافع حقوق بشر را به اعتراض علیه سرکوب و کشتار، بازداشت و شکنجه در زندان‌های جمهوری اسلامی فراخواند.

هیئت سیاسی اجرائی حزب چپ ایران (فدائیان خلق)

۱۹ آذر ۱۳۹۸ - ۱۰ دسامبر ۲۰۱۹

Source URL: <https://bepish.org/node/2820>